

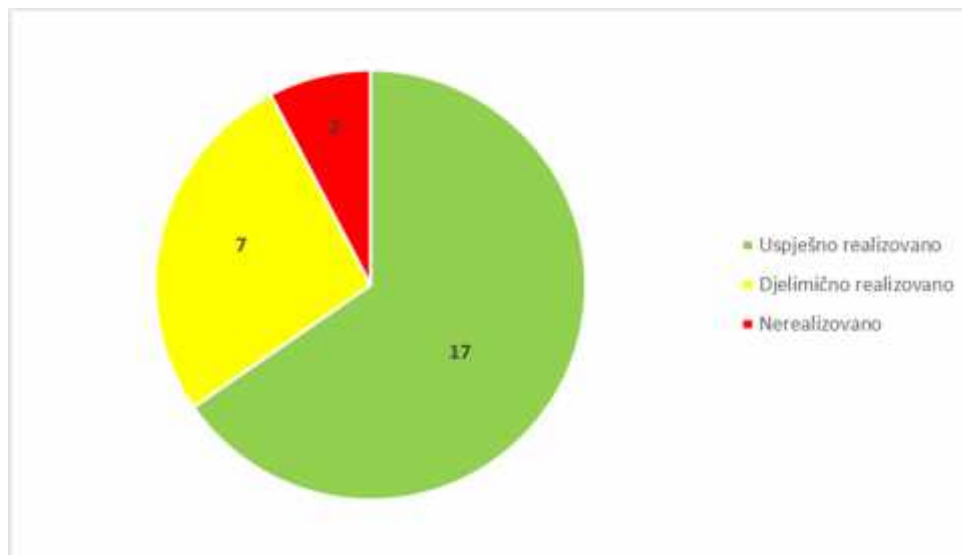
IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA SPROVO ENJE STRATEGIJE NAU NOISTRAŽIVA KE DJELATNOSTI (2017-2021), ZA 2020. GODINU

I UVODNI REZIME

Akcioni plan za sprovo enje Strategije nau noistraživa ke djelatnosti (2017-2021.) usvojen je na period od pet godina (2017-2021) i sadrži:

- **Tri (3) strateška cilja;**
- **Trinaest (13) prioriteta**, koji u smislu Uredbe o na inu i postupku izrade, uskla ivanja i pra enja sprovo enja strateških dokumenata („Službeni list Crne Gore”, br. 054/18 od 31.07.2018.) zapravo predstavljaju operativne ciljeve; i
- **Trideset dvije (32) aktivnosti.**

U toku 2020. godine za realizaciju je prispjelo dvadeset šest (26) aktivnosti, od kojih je sedamnaest (17) uspješno realizovano, sedam (7) djelimi no realizovane, dok su dvije (2) aktivnost nerealizovane.



Akcionim planom za sprovođenje Strategije naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021) definisani su indikatori rezultata na nivou operativnih ciljeva.

U dijelu nerealizovanih aktivnosti, navodimo sljedeće aktivnosti i obrazloženja za njihovu nerealizaciju:

Aktivnost 4.3 Konferencija NI dijaspore – U II kvartalu 2020. bila je planirana Konferencija naučnika iz dijaspore koju je Crnogorska akademija nauka i umjetnosti trebala da organizuje uz podršku Ministarstva. Usljed pandemije izazvane Covid-19 virusom, ali i nedostatka finansijskih sredstava, ova Konferencija nije organizovana i samim tim aktivnost nije realizovana.

Aktivnost 10.4. Razvoj MREN-a – Usljed nedostatka finansijskih sredstava, neophodnih za realizaciju ove aktivnosti, ni jedan privatni univerzitet nije povezan na MREN.

U dijelu djelimično realizovanih aktivnosti, navodimo sljedeće aktivnosti i obrazloženja za njihovu djelimičnu realizaciju:

Aktivnost 1.1. Definisanje istraživačke profesije na visokoobrazovnim ustanovama – 2019. godine je formirana Interresorna radna grupa za regulisanje pitanja statusa istraživača na univerzitetima u Crnoj Gori. Radna grupa je pripremila zaključke i preporuke za bolje definisanje statusa istraživača na univerzitetima u Crnoj Gori, koje bi trebale da budu dio različitih akata univerziteta i koja se realizacija očekuje u predstojećem periodu.

Aktivnost 1.3. Promocija istraživačke profesije – Usljed pandemije Covid-19, u 2020. godini nije bilo moguće realizovati promotivne aktivnosti, ali su u ranijem periodu bile uspješno realizovane.

Aktivnost 2.1. Program za finansiranje NI projekata – Konkurs za dodjelu grantova za naučnoistraživačke projekte objavljen je u februaru 2020. godine. Dopuna ovog Konkursa, koja je podrazumijevala kovid podršku za projekte koja je realizacija usmjerena na otklanjanje posljedica izazvane Covid-19 u oblasti medicine i ekonomije, objavljena je u aprilu 2020. godine. Konkurs objavljen u februaru nije realizovan, dok je za finansiranje prihvaćeno 5 Covid-19 projekata po dopuni Konkursa objavljenom u aprilu 2020. godine.

Aktivnost 8.2. Saradnja na bilateralnoj osnovi – Bilateralna saradnja je, tokom 2020. godine, bila direktno pogođena pandemijom COVID-19, imajući u vidu da je osnov bilateralne saradnje mobilnost istraživača. Po dogovoru sa drugom stranom, realizacija projekata po posljednjim konkursima (NR Kina, Republika Srbija, Republika Italija, Republika Austrija) je produžena do kraja 2021. godine. Iz navedenih razloga, broj potpisanih sporazuma ostaje isti i u 2020. godini. Imajuć u vidu da se završni izvještaji po bilateralnim projektima dostavljaju nakon završetka projekata, broj objavljenih zajedničkih radova u časopisima, po ovoj osnovi, biće poznat u 2021. godini.

Aktivnost 9.1. Podrška uspostavljanju Međunarodnog instituta za održive tehnologije – Pandemija COVID-19 je usporila realizaciju aktivnosti u okviru Međunarodnog instituta za održive tehnologije (SEEIIST), usljed čega su neke od njih prenijete u 2021. godinu (na primjer, realizacija nacionalne stipendije u okviru SEEIIST projekta).

Aktivnost 10.3. Dostupnost NI infrastrukture – Pokrenut je novi ciklus mapiranja istraživačke infrastrukture u prvoj polovini 2019. godine, nakon čega je 13. juna 2019. iste godine usvojena Revizija Mape puta za istraživačku infrastrukturu za period 2019-2020. Međutim, potrebno je aktivirati značajniji projekat tehničke pomoći za politiku i plan otvorenog pristupa naučnoistraživačkoj infrastrukturi u CG (dio politike otvorene nauke-Open Science politike ERA) i aplicirati za Policy Support Facility (instrument podrške), te je rok pomjeren za 2021 godinu.

Aktivnost 11.3. Formiranje platforme za transfer tehnologije i umrežavanje – U okviru IPA projekta BESME urađena je Mapa puta za uspostavljanje Centra za transfer tehnologija, prema modelu da centar bude nacionalno tijelo kao organizaciona jedinica Naučno-tehnološkog parka, što će dalje biti razrađeno kroz godišnji program rada NTP za 2021 i 2022. godinu, čiji je cilj uspostavljanje Kancelarije za tehnološki transfer. Ministarstvo ekonomskog razvoja pomaže kompanijama i akademskim krugovima da povećaju transfer inovacija i tehnologija u okviru implementacije inovacionih projekata i kolaboracija između fakulteta/istraživačkih institucija i kompanija. Sa druge strane, IPC „Tehnopolis“ u Nikšiću i Naučno-tehnološki park Crne Gore podržavaju transfer tehnologije u okviru svojih programa čiji je cilj podrška inovativnim idejama i start-up preduzećima. Zbog prethodno navedenog, predlažemo da se rok pomjeri za 2022. godinu.

Osvrnućemo se i na mjere čiji je rok za realizaciju bio u godinama prije 2020, koje su uspješno realizovane u predviđenom roku, a koje su, i tokom 2020. godine, dodatno unaprijeđene:

Aktivnost 7.1. Organizovanje info dana o pozivima za projekte u okviru programa H2020 – Tokom 2020. godine organizovana su 3 promotivna događaja, od kojih su 2, usljed pandemije COVID-19, organizovana putem onlajn platforme: online vebinar o stipendijama za istraživačke „Marija Sklodovska Kiri“; i u okviru Naučno i istraživačka prezentacija Nacionalnog koordinatora za H2020 + prezentacije istraživačkih timova, na kojima je učestvovalo oko 120 učesnika.

Aktivnost 11.1. Jačanje kapaciteta i iskorišćenosti postojećih infrastrukture (Tehopolis i BIO-ICT centar) – U 2020. godini opremljene su 3 laboratorije Tehnopolis-a i to (Biotehnološka laboratorija, Laboratorija za industrijski dizajn i Data centar), u iznosu sredstava od 817.924,00 eura.

Aktivnost 12.2. Unapređenje instrumenata za zaštitu prava intelektualne svojine – 2020. godini se radilo na Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima kao i Predlogu zakona o potvrđivanju Konvencije o priznavanju evropskih patenata.

Akcioni plan za sprovođenje Strategije naučnoistraživačke djelatnosti (2017-2021) ne sadrži plan finansiranja aktivnosti. U tabelarnom prikazu Izvještaja o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana za 2020. godinu unijeta su sredstva za one aktivnosti za koje ih je bilo moguće precizno odrediti.

II ANEKS 1 – Tabela za izvještavanje za 2020. godinu

STRATEŠKI CILJ I: Razvoj ljudskih resursa i istraživačkih kapaciteta											
Operativni cilj 1 (Prioritet 1): Jačanje profesije istraživača											
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnih ciljeva	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planiрани datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja	Komentar
1.1. Definisanje istraživačke profesije na visokoobrazovnim ustanovama	Uvedena istraživačka zvanja u sistem radnih odnosa na univerzitetima. Istraživačke profesije su definisane na dva istraživačka instituta: Istarskom institutu i Institutu za biologiju mora. Osim navedenih, istraživačke	MPNKS, Univerziteti		2020			n/a			2019. godine je formirana Interresorna radna grupa za regulisanje pitanja statusa istraživača na univerzitetima u Crnoj Gori. Radna grupa je pripremila zaključke i preporuke za bolje definisanje statusa istraživača na univerzitetima u Crnoj Gori,	

	pozicije postoje i na Biotehni kom fakultetu koji je nekada bio istraživački institut.										koje bi trebale da budu dio razli itih akata univerziteta i ija se realizacija o ekuje u predstoje em periodu.
1.2 Program podrške zapošljavanju svršenih doktora nauka i doktoranada	Broj angažovanih istraživa a kroz ovaj program:	MPNKS		III kvartal 2018							
1.3 Promocija istraživa ke profesije	Broj doga aja:	MPNKS, NI ustanove	2017	2021		15.000 € u 2018. i 30.000 € u 2019. u 2020. godini 0 eura		Budžet	Ukoliko epidemiološka situacija bude dozvoljavala, planirana je dalja, kontinuirana promocija istraživa ke profesije, što je uspješno realizovano u	Usljed virusa Covid-19, u 2020. godini nije bilo mogu e realizovati promotivne aktivnosti.	

								godinama prije pandemije.	
Operativni cilj 2 (Prioritet 2): Podsticanje izvrsnosti i umrežavanja									
2.1. Program za finansiranje NI projekata	Objava godišnjeg konkursa feb/mart: Konkurs je objavljen u oktobru 2018. s rokom za dostavljanje prijava novembar 2018. Po etak finansiranja projekata sep/okt: Projekti su po eli sa realizacijom 1. aprila 2019. godine Broj podržanih projekata: 15 Broj objavljenih nau no-istraživa kih radova iz ovih projekata	MPNKS	2018	2021		1,3 M € za 2 godine	Budžet 200.000 €	Objavljivanje Konkursa za dodjelu grantova za nau noistraživa ke projekte planirano je i za 2021. godinu.	Konkurs za dodjelu grantova za nau noistra živa ke projekte objavljen je u februaru 2020. godine. Dopuna ovog Konkursa, koja je podrazumije vala podršku za projekte ija je realizacija usmjerena na otklanjanje posljedica izazvane Covid-19 u oblasti medicine i ekonomije, objavljena je u aprilu 2020. godine.

	<p>Objava godišnjeg konkursa feb/mart: Konkurs za dodjelu grantova za nau noistraživa ke projekte, objavljen je u februaru 2020. godine i nije realizovan.</p> <p>Dopuna ovog Konkursa, koja je podrazumijevala kovid projekte, objavljena je u aprilu 2020. godine i prihva eno je za finansiranje 5 kovid projekata.</p> <p>Po etak finansiranja projekata sep/okt: 12. jun 2020. godine vidjeti u izvještaju za kovid</p>																								<p>Konkurs iz februara nije realizovan, dok je za finansiranje prihva eno 5 Covid19 projekata po Konkursu objavljenom u aprilu 2020. godine.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Projekti su po eli sa realizacijom od 15. juna do 30. oktobra 2020. godine																			
	Broj podržanih projekata: 5																			
	Broj objavljenih nau noistraživa kih radova iz ovih projekata																			
2.2. Podsticanje kreiranja centara izvrsnosti Donošenje Pravilnika o finansiranju; Dodjela statusa i finansiranje CI	Donešen Pravilnik o finansiranju CI Broj centara izvrsnosti: 2 Broj dodijeljenih grantova: 2	MPNKS	2018	2021			1,9 M € za 3 godine			Budžet										Na osnovu Konkursa za finansiranje centara izvrsnosti, s rokom za podnošenje predloga projekata od 29. marta 2019, prijavljeno je 7 projekata. Nakon sprovedeno g procesa dvostepene evaluacije,

																		Ministarstvo
																		je
																		pregovaralo
																		i zaklju ilo
																		ugovor sa
																		dva najbolje
																		rangirana
																		centra
																		izvrsnosti,
																		CEBIMER
																		FoodHub, u
																		ukupnom
																		iznosu
																		sredstava
																		1,9 mil. € na
																		period od 3
																		godine(1.1.2
																		020-
																		31.12.2022)
																		U prvoj
																		istraživa koj
																		godini, 2020,
																		centrima
																		izvrsnosti su
																		upla ena
																		sredstva u
																		ukupnom
																		iznosu od
																		844.878,00
																		eura

2.3. Mjere za pouzdanu evaluaciju nau noistraživa kog rada	<p>Realizovana legislativna reforma</p> <p>Izmjenama kolektivnog ugovora UCG, koje su stupile na snagu 2020. godine, definisane su smjernice za valorizaciju nau nih aktivnosti za istraživa ke pozicije na institutima.</p> <p>Mjere za pouzdanu evaluaciju nau noistraživa kog rada za izbore u akademska zvanja definisana su aktom Uslovi i kriterijumi za izbor u akademska zvanja iz juna 2019. godine (donesene od strane Savjeta</p>	MPNKS	2020														
--	--	-------	------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	za visoko obrazovanje).										
Operativni cilj 3 (Prioritet 3): Stipendiranje talenata											
3.1. Nacionalni program stipendija za izvrsnost	Broj dodijeljenih stipendija: INVO projekat-Realizovane 32 dodijeljene stipendije za doktorske studije za period od 2 godine kroz Program nacionalnih stipendija za izvrsnost. Realizovano je i 12 dodijeljenih stipendija za postdoktorske studije. Na osnovu Konkursa za dodjelu stipendija za doktorska istraživanja u Crnoj za ciklus od 3 godine (2018-2020. godine) dodijeljeno je	MPNKS	2017	2021				Kredit Svjetske banke, projekat INVO: ugovori za doktorske i potdoktorske stipendije su dodijeljeni u 2015. i 2016. godini na period do dvije godine uz ugovoreni iznos sredstava od oko 570.000 € Budžet: U 2018. godini opredijeljeno je 746.700 € za 19 stipendista, u 2019. godini 745.000 € za 17 stipendista i u 2020.	Kredit Svjetske banke i Budžet		

	ukupno 50 stipendija. Tako je u 2018. dodijeljeno 19 stipendija, po Konkursu iz 2019. godine 17 stipendija, a po Konkursu iz 2020. godine, dodijeljeno je 15 stipendija za doktorska istraživanja																			godini je opredijeljena 621,022.60 € za 15 stipendista		
3.2. Angažovanje mladih istraživača na projektima	<p>Broj mladih istraživača: 104</p> <p>Broj projekata u koji su uključeni: 64</p> <p>Kroz Konkurs za sufinansiranje naučnoistraživačke i inovativne djelatnosti u 2020. podržano je 15 doktora nauka.</p> <p>Kroz Konkurs za stipendije za doktorska istraživanja: 50</p>	MPNKS, MER, NI ustanove	2017	2021																	Budžet EU fondovi (IPA)	Realizacija projekata iz IPA Kolaborativne grant šeme za inovativne projektne ideje je u toku. Konačan broj istraživača biće poznat tek po finalizaciji projekata.

	doktoranada (19 stipendista u studijskoj 2018/2019, 16 stipendista u 2019/2020 i 15 stipendista u 2020/2021 U okviru inovativnih projekata podržano: 27 (9 projekata) U okviru Konkursa u 2020. godini za dodjelu grantova za nau noistraživa ke Covid-19 projekte: 12 mladih istraživa a.										
Operativni cilj 4 (Prioritet 4): Saradnja sa nau nom dijasporom											
4.1. Instrument za unapre enje umrežavanja sa dijasporom	Broj NI projekata sa u eš em istraživa a iz dijaspore Broj istraživa a iz dijaspore koji koriste postoje e	MPNKS, MER, NI ustanove	2017	2021		n/a		n/a			Predakceler acijski program – 1 istraživa iz dijaspore, u 2020. godini. Realizovana 3 projekta po programu

	<p>instrumente saradnje:</p> <p>U 2 realizovane Studije za laboratorije Tehnopolisa, uključena 2 naučnika iz dijaspore kao revidenti studija. Za evaluaciju projekata za različite programe angažovano 19 evaluatora iz dijaspore.</p> <p>U radnim tijelima pri kreiranju politika Ministarstva uključena 2 naučnika iz dijaspore.</p> <p>U svim raspisanim konkursima prednost za izbor projekata je bila ukoliko postoji saradnja s dijasporom.</p>						<p>„Gostuju i predava i“ na univerzitetima u Crnoj Gori (istaknuta predava iz CG dijaspore) a po Konkursu za sufinansiranje naučnoistraživačke i inovativne djelatnosti u 2020. godini.</p>
--	---	--	--	--	--	--	---

	U 2019. godini je pokrenut program „Gostuju i predava i“ se tako e favorizuje saradnja sa uglednim predava ima iz CG dijaspore.																			
	U 2020. godini su, po programu „Gostuju i predava i“ angažovana 3 ugledna predava a iz CG dijaspore.										11.560 €									
	Predakceleracijski program – 1 istraživa iz dijaspore u 2020. godini										5.000 €									
4.2. Unapre enje ICT sistema „Crnogorska nau na mreža“	Broj istraživa a iz dijaspore u “Nau noj mreži”: 289 ukupno, od kojih je 6 u 2020. godini.	MPNKS	2017	2021		n/a	-													
4.3 Konferencija NI dijaspore	Broj u esnika	MPNKS, CANU	2017	2021		n/a	-	-							Plan je da se pomenuta					U II kvartalu 2020. bila je

	Broj naučnika iz dijaspore		prema mogućnostima	prema mogućnostima						Konferencija organizuje kada se steknu uslovi i otklone barijere koje su onemogućile realizaciju ove aktivnosti u predviđenom roku.	planirana Konferencija naučnika iz dijaspore koju je Crnogorska akademija nauka i umjetnosti trebala da organizuje uz podršku Ministarstva. Usljed pandemije i nedostatka finansijskih sredstava, ova Konferencija nije realizovana
Operativni cilj 5 (Prioritet 5): Jačanje istraživačkih kapaciteta u van-institucionalnom sektoru											
5.1. Integracija u NI zajednicu	Broj uključenih osoba bez akademskog zvanja u NI zajednicu Broj odobrenih grantova: 9 u 2018, 24 u 2019. i 29 u 2020. godini	MPNKS	2017	2021		n/a	n/a	Budžet			

	<p>Broj MSP na odobrenim projektima: 13 u 2018, 15 u 2019. i 17 u 2020. godini</p> <p>Broj uspostavljenih partnerstava NI ustanova i privrednih subjekata: 3 u 2018, 5 u 2019. i 7 u 2020. godini</p>											
5.2. Uklanjanje regulatornih prepreka	Realizovana legislativna reforma:	MPNKS, druga relevantna		2019								
Operativni cilj 6 (Prioritet 6): Jačanje materijalnih istraživačkih kapaciteta												
6.1 Program podrške za unapređenje nacionalne NI infrastrukture	<p>Broj dodijeljenih grantova: 13</p> <p>Iznos podijeljenih sredstava: 952.669,46</p> <p>Dodijeljena oprema: U okviru IAEA projekata</p>	MPNKS	2017	2021						EU fondovi, Budžet		<p>Dodijeljenih 13 IPA grantova kroz Kolaborativnu grant šemu za inovativne projektne ideje u 2020. godini (Program</p>

	oprema koja je pristigla u CG: CT sa prate im sadržajima za IBD KCCG (MNE6005); LCMSMS-CETI (MNE 5004); ICPMS – IJZ (MNE6006).																					SOPEES 2015-2017) U ukupnom iznosu od 952.669,46 .
STRATEŠKI CILJ II: Unapre enje me unarodne saradnje i umrežavanja																						
Operativni cilj 7 (Prioritet 7): Pove anje nacionalnog u eš a u Horizon 2020																						
7.1. Organizovanje info dana o pozivima za projekte u okviru programa H2020	U kontekstu sprovo enja kontinuiranih mjera na promociji programa, 1 promotivni doga aj organizovan je u januaru 2020.g. Tokom 2020. g. usljed pandemije Covid-19, organizovana su još dva promotivna doga aja putem onlajn platformi: online webinar o	MPNKS	2017	2019				n/a	-	-												

	stipendijama za istraživačke "Marija Sklodovska Kiri" i u okviru No i istraživačke prezentacije Nacionalnog koordinatora za H2020 + prezentacije istraživačkih timova.																	
	Broj u esnika: oko 120 u esnika u estvovalo na 3 promotivna H2020 događaja tokom 2020. godine																	
7.2. Uspostavljanje Kancelarije za podršku u eš u u H2020 programu	Kancelarija uspostavljena –	MPNKS	2018					n/a										
	Broj zaposlenih:																	
7.3. Podsticanje u eš a u programu H2020	Broj apliciranih/dobijenih projekata i iznos povu enih sredstava:	MPNKS	2017	2020										EK, Budžet				
	Broj dobijenih projekata: 10																	

<p>projekata i 1 regionalni u iznosu od 1.538.000 € u 2018. i 9 projekata sa iznosom od 1.367.550 € iz EU sredstava u 2019.</p> <p>Iznos podrške ministarstva u 2018: 97.000 € (uklju uje Konkurs za istraživanja na teme H2020)</p> <p>Podrška: Nagrada za uspješne u esnike u programu „Horizont 2020“ – 8 odobrenih prijava, u iznosu od 20.000 eura;</p> <p>Naknada za koordinate pozitivno ocijenjenih projektnih prijedloga u programu</p>																									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>„Horizont 2020“ koji nijesu prihvaćeni za finansiranje – 2 odobrene prijave, u iznosu od 2.000 eura.</p> <p>Finansiranje troškova po osnovu učešća delegata u Programskim odborima i eksternih NCP na sastancima tijela Evropske komisije za program “HORIZONT 2020” – 13 odobrenih prijava, u iznosu od 12.379,67 eura.</p> <p>Broj dobijenih projekata u 2020. godini: 9 projekata</p> <p>Podrška: Nagrada za uspješne učesnike u programu „Horizont 2020“ – u okviru</p>																									
																<p>EK: za 9 projekata 1.2 M € u 2020. Iznos podrške</p>										

Konkurs za sufinansiranje nau noistraživa ke i inovativne djelatnosti u 2020. godini, 6 odobrenih prijava. Broj podržanih prijava po Konkursu za podsticanje u eš a u programima Horizont 2020 i COST; 4 podržana projekta za istraživanja na teme H2020.							Ministarstva 41.000 €				
							Budžet 2020: 15.000 € za 6 odobrenih prijava				
							Budžet 2020: 26.000 € za 4 odobren projekta				
Operativni cilj 8 (Prioritet 8):											

Ja anje saradnje sa renomiranim me unarodnim partnerima i velikim istraživa kim infrastrukturama												
8.1. Aktivno u eše u me unarodnim kolaboracijama	Broj domaćih istraživa ka koji koriste me unarodne infrastrukture: 1 Broj kolaborativnih projekata: 13 (7 IPA i 6 EUREKA projekata od kojih je 5 tekucih i 1 novi)	MPNKS	2018	2021					105.000 €	Budžet	Usled pandemije COVID-19, me unarodne aktivnosti su bile u zastoju ili su realizovane u vidu online doga aja te stoga ne postoji precizna evidencija o u eše u domaćih istraživa ka.	
8.2. Saradnja na bilateralnoj osnovi	Broj potpisanih sporazuma: 1 U 2019. godini potpisan Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Reoublike eške o nau noj i tehnološkoj saradnji. Broj objavljenih konkursa: na osnovu ranije potpisanih	MPNKS	2018	2021							Imaju i u vidu da se završni izvještaji po bilateralnim projektima dostavljaju nakon završetka projekata, koji je usljed pandemije Covid-19 produžen na 2021. godinu, broj objavljenih	Bilateralna saradnja je tokom 2020. godine bila direktno afektirana pandemijom COVID-19, imaju i u vidu da je osnov bilateralne saradnje mobilnost istraživa ka.

	<p>sporazuma, raspisano je 6 konkursa sa: Srbijom, Kinom, Austrijom, Slovenijom, Italijom i Nacionalnim Centrom za istraživanje Republike Italije – CNR). U 2019. godini raspisan novi Konkurs sa Republikom Slovenijom</p>																			<p>zajedni kih radova u asopisima, a po ovoj osnovi, bi e poznat u 2021. godini.</p>					<p>Po dogovoru sa drugom stranom, realizacija projekata po posljednjim konkursima (NR Kina, Republika Srbija, Republika Italija, Republika Austrija) je produžena do kraja 2021. godine tako da nije bilo objavljivanja konkursa, niti novo odobrenih projekata. Iz navedenoga razloga, ne može se dati ni broj objavljenih zajedni kih radova u asopisima, jer se završni izvještaji po</p>
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

												bilateralnim projektima dostavljaju nakon završetka projekata. Broj potpisanih sporazuma ostaje isti, iz navedenog razloga
Operativni cilj 9 (Prioritet 9): Inicijativa za osnivanje »Meunarodnog instituta za održive tehnologije«												
9.1. Podrška uspostavljanju Meunarodnog instituta za održive tehnologije	Broj organizovanih događaja i treninga za obuku istraživača: 3 u 2018. i 3 u 2019. U 2020. pandemija Covid-19 je usporila aktivnosti pa su treninzi i obuke odložene za 2021. godinu. Pripremljen Glavni projekat za izgradnju Instituta:	MPNKS	2017	2021			100.000 €	-	-	Realizacija nekih od planiranih aktivnosti otkazuje se u 2021. godini. Primjer takvih aktivnosti je i realizacija nacionalne stipendije u okviru SEEIIST projekta.	Pandemija COVID-19 je usporila aktivnosti u okviru SEEIIST-a, zbog čega je dosta njih odloženo za 2021. godinu.	

	nabavku usluga Web of Science – globalne baze podataka citata koja služi u naučne svrhe. Ugovor sa ponuđačem je potpisan, na osnovu koga je za 2020. godinu, plaćena pretplata za pristup Web of Science bazi.																				
10.2. Dostupnost podataka iz javno finansiranih istraživanja	Vlada je 25. juna 2020. godine usvojila Program ostvarivanja principa "Otvorena nauka" u Crnoj Gori s Akcionim planom (2020-2022) u okviru kojeg su kao primarne komponente prepoznati otvoreni pristup publikacijama i otvoreni pristup istraživačkim podacima, ali i	MPNKS, NI ustanove	2018	2019																	Rok za realizaciju ove aktivnosti je inicijalno bio 2019. godina, ali je pomjeren za 2020. godinu, jer je u međuvremenu došlo do promjene koncepta i odlučeno je da se pripremi Program ostvarivanja

10.4. Razvoj MRENA	Privatni univerziteti povezani na MREN	MPNKS, MREN, Univerziteti	2020															U predstojećem periodu, planira se uspostavljanje novog borda MRENA, kako bi se komparativnim metodama sa drugim zemljama napravila studija istraživanja i precizniji plan za dodatni razvoj ove mreže.	Usljed nedostatka finansijskih sredstava, potrebnih za realizaciju ove aktivnosti, ni jedan privatni univerzitet nije povezan na MREN
STRATEŠKI CILJ III: Jačanje sinergije između nauke i ekonomije																			
Operativni cilj 11 (Prioritet 11): Unapređenje mehanizama za transfer tehnologije																			
11.1. Jačanje kapaciteta i iskorisćenosti postojeće infrastrukture (Tehopolis i BIO-ICT centar)	U 2020. godini oremljenje su 3 laboratorije Tehnopolis-a (Biotehnoška laboratorija, Laboratorija za industrijski dizajn i Data centar	MPNKS, MER	2018					1,000,000 €	817,924 €	EU IPA									

11.2 Razvoj novih infrastruktura (NTP)	Zapo eti radovi na adaptaciji objekta u kome e biti smješten NTP (Realizacija Ugovora za izvo enje radova na izgradnji Nau no- tehnološkog parka Crne Gore je otpo ela 25.05.2020.)	MER, UCG	2018	2021	[Redacted]	8,040,000 €	2,000,000 €	Kapitalni budzet i budzet (garancij a za kredit)	U dijelu razvoja inovacione infrastruktur e zapo eti su radovi na zgradi Nau no tehnološkog parka u maju 2020. za koje je utrošeno cca 2 miliona €. NTP je u 2020. godini realizovao niz aktivnosti iz domena svojih ovlaš enja (obuke i radionice, predakceler acijski programi, promotivni doga aji, programi podizanja kapaciteta inovativne zajednice), a jedan broj

											nje na ina i uslova za organizaciju i implementaciju.
11.3. Formiranje platforme za transfer tehnologije i umrežavanje	Osnivanje centra za transfer tehnologije	MER	2020		Rok pomjeriti za 2022. godinu	n/a					Ministarstvo ekonomskog razvoja pomaže kompanijama i akademskim krugovima da poveaju transfer inovacija i tehnologija u okviru implementacije inovacionih projekata i kolaboracija između fakulteta /istraživačkih institucija i kompanija. Sa druge strane, IPC

												dokumentom treba da se postavi osnova za formiranje kancelarije za tehnološki transfer i je uspostavljanje predvi eno za 2022 godinu.	„Tehno- opolis “ u Nikšiću i Nau- no- tehnološki park Crne Gore podržavaju transfer tehnologije u okviru svojih programa iji je cilj podrška inovativnim idejama i start-up preduze im a.
11.4. Intenziviranje promotivnih aktivnosti	Broj događaja i medijskih promocija: 15 velikih događaja, od čega 6 u 2018. i 6 u 2019, veliki broj promotivnih aktivnosti, uključujući i medijske objave, kako u štampanim, tako	MPNKS, MER, NI ustanove, inovativne kompanije, NVO sektor	2017	2021		n/a							

	i elektronskim medijima											
	7 NVO obuka i ljetnjih i zmiških škola podržanih od strane Ministarstva (Konkurs za sufinansiranje nau noistraživa ke i inovativne djelatnosti NIID) u 2020. godini.										17.384 €	
	U 2020. godini su, po programu „Gostuju i predava i“ angažovana 3 ugledna predava a iz CG dijaspore.										11.560 €	
Operativni cilj 12 (Prioritet 12): Kreiranje povoljnijeg ambijenta za inovativno preduzetništvo												
12.1. Uvo enje stimulativnih mjera fiskalne politike za I&I sektor	Realizovana legislativna reforma	MER, MF, Poreska uprava	2018					-				
	Usvojen Zakon o podsticajnim											Aktivnost je bila pomjerena za 2020. godinu i realizovana

	mjerama za istraživanje i inovacije (Sluzbeni list Crne Gore, br. 82/2020 od 06.08.2020)																		je u 2020. godini. Predviđeno je formiranje multidisciplinarnog tima za izradu podzakonskih akata uz podršku meunarodnih konsultanata
12.2. Unapređenje instrumenata za zaštitu prava intelektualne svojine	Realizovana legislativna reforma	MER, MEK, Zavod za intelektualnu svojinu		2019							Budžet								2020. godini se radilo na Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o patentima kao i Predlogu zakona o potvrđivanju Konvencije o priznavanju evropskih patenata.
Operativni cilj 13 (Prioritet 13): Finansijska podrška I&I aktivnostima i preduzetništvu																			

13.1. Podrška iz nacionalnih izvora	Broj aktivnih inovativnih projekata: 5 u 2017, 14 u 2018, 23 u 2019. (u toku 2019. završena realizacija 5 projekata), 18 u 2020. (u toku 2020. završena realizacija 6 projekata)	MER	2017	2021		1 M € za period 2018-2020 u 2018, 700.000 € u 2019. godini i 520,000 € u 2020. godini	363.869,56 € u 2019. godini i 341,355 € u 2020. godini	Budžet			Uslijed pandemije uzrokovane virusom Covid-19, realizacija nekoliko projekata produžena je i za 2022, kada se isto o ekuje uplata završnih tranši za projekte ija je realizacij planirana do kraja 2021.
13.2. Podrška iz me unarodnih izvora	Broj aplikacija Broj odobrenih projekata: IPA: 2 projekta: 1 projekat iz IPA: CAP 2014 i 1 projekat SOPEES 2 projekta iz H2020 u kojem su partneri privredna društva u 2019 (3 preduze a	MPNKS	2018	2021		Grant ugovor : 1.660.000 € za CG Grant šema: 1.000.000 € Ugovor o uslugama: 117,647.06 € Konkursom za sufinansira					

	<p>u estvuju u 2 projekta)</p> <p>3 projekta iz programa EUREKA se realizuju u 2018, dok je u 2019. g. odobreno dodatnih 5 projekata za sufinansiranje, od kojih su 3 po ela u decembru 2019. godine i 2 e po eti u januaru 2020. godine</p> <p>1 projekat iz H2020 u kojem je partner privredno društvo u 2020. godini</p> <p>6 EUREKA projekata u 2020. godini</p> <p>13 IPA grantova kroz Kolaborativnu</p>			<p>nje nau noistra živa ke i inovativne djelatnosti za 2018. za u eš e u EUREKA programu odobreno je 45.000 € za 3 projekta (15.000 € po projektu), a u 2019. godini odobreno je 75.000 € za 5 projekata (15.000 € po projektu)</p> <p>U 2020. za projekat H2020 96.600 € 105.000 €</p> <p>952.669 €</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--	--

	grant šemu za inovativne projektne ideje u 2020. godini																						
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

Tokom 2020. godine, uz uloženi značajan napor za realizaciju aktivnosti definisanih Akcionim planom usljed pandemije Covid-19, intenzivirane su aktivnosti na jačanju nacionalnog naučnoistraživačkog sistema. Pojedine aktivnosti su unaprijeđene i u toku je njihov dalji razvoj, koji zahtijeva dodatne napore od institucija, nosilaca ovih aktivnosti. Takođe, prepoznata je potreba i za unapređenjem onih aktivnosti koje nisu realizovane ili su djelimično realizovane, dominantno usljed otežavajućih okolnosti izazvanih pandemijom COVID-19.

Preporuke za naredne faze sprovođenja u okviru nerealizovanih aktivnosti:

4.3 Konferencija NI dijaspora – U II kvartalu 2020. bila je planirana Konferencija naučnika iz dijaspora koju je Crnogorska akademija nauka i umjetnosti trebala da organizuje uz podršku Ministarstva. Usljed pandemije i nedostatka finansijskih sredstava, ova

Konferencija nije realizovana. Plan je da se pomenuta Konferencija organizuje kada se steknu uslovi i otklone gorepomenute barijere koje su onemogu ile realizaciju ove aktivnosti u predvi enom roku.

10.4. Razvoj MREN-a – Usled nedostatka finansijskih sredstava neophodnih za ovu aktivnost, ni jedan privatni univerzitet nije povezan na MREN. U predstoje em periodu, planira se uspostavljanje novog borda MREN-a, kako bi se komparativnim metodama sa drugim zemljama napravila studija istraživanja i precizniji plan za dodatni razvoj ove mreže.

Preporuke za naredne faze sprovo enja u okviru djelimi no realizovanih aktivnosti:

1.1. Definisanje istraživa ke profesije na visokoobrazovnim ustanovama – 2019. godine je formirana Interresorna radna grupa za regulisanje pitanja statusa istraživa a na univerzitetima u Crnoj Gori. Radna grupa je pripremila zaklju ke i preporuke za bolje definisanje statusa istraživa a na univerzitetima u Crnoj Gori, koje bi trebale da budu dio razli itih akata univerziteta i ija se realizacija o ekuje u predstoje em periodu.

1.3. Promocija istraživa ke profesije – Usled pandemije COVID-19, u 2020. godini nije bilo mogu e realizovati promotivne aktivnosti. Ukoliko epidemiološka situacija bude dozvoljavala, planirana je dalja kontinuirana promocija istraživa ke profesije, što je uspješno realizovano u godinama prije pandemije.

2.1. Program za finansiranje NI projekata – Konkurs za dodjelu grantova za nau noistraživa ke projekte objavljen u februaru 2020. godine, nije realizovan. Dopuna ovog Konkursa, koja je podrazumijevala podršku za projekte ija je realizacija usmjerena na otklanjanje posljedica izazvanih virusom COVID-19 u oblasti medicine i ekonomije, objavljena je u aprilu 2020. godine i za finansiranje prihva eno 5 COVID-19 projekata. Objavljivanje Konkursa za dodjelu grantova za nau noistraživa ke projekte planirano je i za 2021. godinu.

8.2. Saradnja na bilateralnoj osnovi – Bilateralna saradnja je, tokom 2020. godine, bila direktno pogo ena pandemijom COVID-19, imaju i u vidu da je osnov bilateralne saradnje mobilnost istraživa a. Po dogovoru sa drugom stranom, realizacija projekata po posljednjim konkursima (NR Kina, Republika Srbija, Republika Italija, Republika Austrija) je produžena do kraja 2021. godine. Iz navedenih razloga, broj potpisanih sporazuma ostaje isti i u 2020. godini. Imaju i u vidu da se završni izvještaji po bilateralnim projektima dostavljaju nakon završetka projekata, broj objavljenih zajedni kih radova u asopisima, a po ovoj osnovi, bi e poznat u 2021. godini.

9.1. Podrška uspostavljanju Me unarodnog instituta za održive tehnologije – Pandemija COVID-19 je usporila aktivnosti u okviru Me unarodnog instituta za održive tehnologije (SEEIIST), usled ega se realizacija odre enih planiranih aktivnosti o ekuje u 2021. godini (na primjer, realizacija nacionalne stipendije u okviru SEEIIST projekta).

10.3. Dostupnost NI infrastrukture – Pokrenut je novi ciklus mapiranja istraživa ke infrastrukture u prvoj polovini 2019. godine, nakon ega je 13. juna 2019. iste godine usvojena Revizija Mape puta za istraživa ku infrastrukturu za period 2019-2020. Me utim, potrebno je aktivirati zna ajniji projekat tehni ke pomo i za politiku i plan otvorenog pristupa NI infrastrukturi u CG (dio Open Science politike

ERA) i aplicirati za Policy Support Facility, te je rok pomjeren za 2021 godinu. Programom rada MPNKS za 2021. godinu, predviđeno je pokretanje novog ciklusa mapiranja istraživačke infrastrukture za period 2021-2025. godine

11.3. Formiranje platforme za transfer tehnologije i umrežavanje – U okviru IPA projekta BESME urađena je Mapa puta za uspostavljanje Centra za transfer tehnologija, prema modelu da centar bude nacionalno tijelo kao organizaciona jedinica Naučno-tehnološkog parka, što će dalje biti razrađeno kroz godišnji program rada NTP za 2021 i 2022. godinu. Navedenim dokumentom treba da se postavi osnova za formiranje kancelarije za tehnološki transfer koje je uspostavljanje predviđeno za 2022 godinu. Ministarstvo ekonomskog razvoja pomaže kompanijama i akademskim krugovima da povećaju transfer inovacija i tehnologija u okviru implementacije inovacionih projekata i kolaboracija između fakulteta/istraživačkih institucija i kompanija. Sa druge strane, IPC „Tehnopolis“ u Nikšiću i Naučno-tehnološki park Crne Gore podržavaju transfer tehnologije u okviru svojih programa koji je cilj podrška inovativnim idejama i start-up preduzećima. Zbog svega navedenog, predlažemo da se rok pomjeri za 2022. godinu.

Polazeći od navedenog, predlažemo da Vlada donese sljedeće:

ZAKLJUČAK

Vlada je usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije naučno-istraživačke djelatnosti (2017-2021), za 2020. godinu.

Prof. dr Vesna BRATI

MINISTARKA